UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente					
Datos Identificativos					2020/21
Asignatura (*)	Introdución á Investigación sobre Lingua e Literatura Española		Código		613G01037
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios				
Descriptores					
Ciclo	Período	Curso		Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Cuarto		Obrigatoria	6
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Letras				
Coordinación	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es		
Profesorado	Lopez Criado, Fidel Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es rosario.mascato@udc.es		
Web	www.cileccongresos.com				
Descrición xeral	Fundamentos estratéxicos, metodolóxicos e técnicos da investigación sobre lingua e literatura española.				

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen ?Sesión maxistral (telemática síncrona ou asíncrona) ?Traballos tutelados ?Atención personalizada *Metodoloxías docentes que se modifican: Sustitúense as discusións dirixidas por atendimento de carácter grupal a través de Teams (por vía síncrona ou asíncrona) para a resolución de dúbidas respecto da lecturas obrigatorias. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado ?Correo electrónico ?Moodle ?Teams (con sesións síncronas ou asíncronas en virtude das necesidades e posibilidades do alumnado e profesorado). 4. Modificacións na avaliación Traballos tutelados (100%) En relación cos traballos tutelados valorarase: ? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo. ? A profundidade do contido. ? O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas socioeducativas. ? O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar. ? A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. ? A presentación e a claridade da exposición *Observacións de avaliación: - Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente. - O alumnado que tivese dificultades para o seguimento da materia durante a aplicación deste plano de continxencia por motivos de saúde, de conciliación (coidado de menores ou maiores dependentes) ou de carencia de recursos técnicos, de espazo ou materiais, deberá porse en contacto co profesorado para arbitrar as condicións de flexibilización necesarias a fin de minimizar o impacto destas circunstancias no seu desempeño académico. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se realizarán cambios. Todos os materiais de traballo estarán ao dispor en acceso dixital a través de Moodle.

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer os procesos da investigación linguístico-literaria no ámbito da filoloxía hispánica.	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A22	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C3 C4 C6 C8

Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas do análisis lingüístico y literario.	A1 A2 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A22	B1 B2 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C3 C4 C6 C8
Manexar as ferramientas para a obtención e clasificación da información.	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A22	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C3 C4 C6 C8
Ser capaz de ofrecer os resultados de la investigación de modo ordenado, coherente e axustado ao que se entende como traballo científico nas áreas da filoloxía hispánica.	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A22	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9	C3 C4 C6 C8

Contidos	
Temas	**Subtemas**
A Filoloxía no marco das Ciencias Humanas	Os métodos filolóxicos
O estudo literario dos textos/contextos	Condicionantes histórico-literarios: Procesos de creación, mediación e recepción.
O estudo lingüístico dos textos	Estudos lingüísticos O traballo con corpus

Organización e elaboración do traballo de investigación	Tipos de traballos de investigación: TFG, TFM, tesiña, tese, edición crítica etc. O proceso de elaboración do traballo de investigación. Obtención e selección de fontes. A redacción. Aspectos formais.
Recursos para a investigación lingüística e literaria	Recursos orais e escritos Recursos electrónicos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9 C3 C6 C8	1	0	1
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A22 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C3 C4 C6 C8	21	28	49
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A19 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9 C3 C4 C6 C8	0	28	28
Lecturas	A2 A11 A14 A15 A16 A17 B1 C3 C4 C6 C8	2	14	16
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 C3 C4 C6 C8	18	36	54
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita articular unha docencia que favoreza a aprendizaxe eficaz e significativa.
Sesión maxistral	Exposición teórico-práctica. Agárdase que o alumnado se implique nestas sesións de forma participativa.
Traballos tutelados	Traballos orixinais sobre aspectos relacionados coa materia obxeto de estudio, consensuados co profesorado.
Lecturas	A lectura dos textos literarios e bibliográficos indicados no apartado de "Fontes de información" será necesaria para a elaboración dos traballos propostos nos obradoiros e do traballo tutelado.
Obradoiro	Combinación de diversas metodoloxías e actividades (exposicións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc.) a través das que o alumnado desenvolve tarefas sobre un tema específico co apoio e supervisión do profesorado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral Obradoiro Traballos tutelados	Os traballos tutelados requerirán de titorías cos profesorado antes da entrega.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A17 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 C3 C4 C6 C8	CRITERIOS PARA LITERATURA: Os alumnos levarán a cabo os seguintes exercicios prácticos: 1. Reflexións críticas sobre temas pertinentes á lectura. 2. Análisis de textos e contextos: interpretación crítica de diversas lecturas obxeto de estudio. Se valorará a capacidade de comprensión, a orixinalidade do plantexamento crítico, o rigor do análisis, a claridade da exposición e o dominio do idioma castelá. Para LINGUA: 1. Exercicios prácticos de resumo de textos, análise textual, anotación e recensión bibliográfica. 2. Breves presentacións orais relacionadas cos contidos da materia e das lecturas da mesma.	50
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A9 A11 A14 A15 A16 A19 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9 C3 C4 C6 C8	O s alumnos farán dous traballos tutelados (un da parte de Lingua e outro de Literatura), que deberán ser entregados ao profesor/a (vía correo electrónico) o día do examen final sinalado para esta asignatura. Avaliarase a orixinalidade, correcta estructuración de contidos, corrección expositiva, calidade e profundidade da análise así coma a súa correcta presentación e logro dos obxetivos propostos. Valorarase a capacidade de relación co visto nas clases.	50

Observacións avaliación

En calquera das metodoloxías avaliables, é necesario obter unha cualificación mínima de catro sobre dez para superar a materia.

Recibirán a cualificación de "Non Presentado" aqueles estudantes que non presenten en tempo e forma o traballo tutelado.

Na segunda oportunidade, gardaranse as notas de todolas actividades superadas e proporánse actividades alternativas ás que se fixeron nos obradoiros e non se superaron.
Os traballos e actividades entregaranse en tempo e forma e deberán cumprir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, puntuación, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionado, etc). Penalizarase a nota dos escritos que non se axusten a esta norma.
O estudantado con dispensa académica de asistencia a clases entregará o traballo tutelado e realizará actividades alternativas ás que se fagan nos obradoiros. Poderánse adoptar as adaptacións oportunas para o estudantado con necesidades específicas de aprendizaxe.
Será necesario polo menos un nivel de competencia lingüística en español B1 para cursar esta materia.
Se, no curso da avaliación, o profesorado tiver algunha dúbida razoable a propósito da autoría do traballo tutelado, poderá entrevistar ao alumnado durante a revisión de notas para verificar a mesma. Neste caso, a entrevista será grabada e servirá para revisar a nota.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Ares Cuba, Gabriel (2020). Cui prodest.. La Coruña: Andavira - AAVV (s/d). Crítica literaria: nociones generales. https://www.liceus.com/producto/critica-literaria-nociones-generales/ - AAVV (s/d). Teorías marxistas y corrientes críticas. https://www.liceus.com/producto/teorias-marxistas-corrientes-criticas/ - AAVV (s/d). Sociologías literarias: evolución de las corrientes marxistas?. https://www.liceus.com/producto/sociologias-literarias-evolucion-corrientes-marxistas/ LECTURAS OBRIGATORIAS para LITERATURA :1.J y W. Grimm. La cenicienta, en http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/la-cenicienta--1/html/2. Espronceda, J, El diablo mundo , en http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/el-diablo-mundo--0/html/. Fontes do método de análise literaria. https://comohacerunensayobien.com/como-hacer-un-ensayo-critico/Ares Cuba, Gabriel. Cui prodest. La Coruña: Andavira, 2929. (PDF)?La dramaturgia femenina en el Siglo XX?.https://www.liceus.com/producto/dramaturgia-femenina-siglo-xx/?Crítica literaria: nociones generales?https://www.liceus.com/producto/critica-literaria-nociones-generales/?Crítica y psicoanálisis?.https://www.liceus.com/producto/critica-y-psicoanalisis/?Crítica literaria feminista?https://www.liceus.com/producto/critica-literaria-feminista/?Método de comentario de textos literarios?.https://www.liceus.com/producto/metodo-comentario-textos-literarios/?Teorías marxistas y corrientes críticas?https://www.liceus.com/producto/teorias-marxistas-corrientes-criticas/?Sociologías literarias: evolución de las corrientes marxistas?.https://www.liceus.com/producto/sociologias-literarias-evolucion-corrientes-marxistas/Enkvist, Inger. (2003). Ética y estética en la investigación literaria : <http://pendientedemigracion.ucm.es/info/especulo/numero24/inv_lite.html>Guía de recursos bibliográficos de la Literatura Española (Biblioteca Nacional): <http://www.bne.es/export/sites/BNWEB1/es/Servicios/InformacionBibliografica/docs/Guia_Literatura_Esp.pdf>.http://www.usergioarboleda.edu.co/gramatica/finanzas/LARESEACRTICA.htm Biblioteca de la UDC: https://www.udc.es/gl/biblioteca.fil/recursos/RUC : é o repositorio institucional da UDC. filoloxia.bib@udc.es Fontes do método de análise lingüísticaBaker, M. C. (2001), The Atoms of Language. New York, Basic Books.Blasco, J.; Ruíz Urbón. C. (2009). "Evaluación y cuantificación de algunas técnicas de "atribución de autoría" en textos españoles". Castilla. Estudios de Literatura, 0: 27-47. Brett, M. R. (2000). "Topic Modeling: A Basic Introduction". Journal of Digital Humanities 2.1 (2000).Chomsky, N. (1988), Language and Problems of Knowledge. Cambridge. The Managua Lectures. Cambridge, MIT Press.Dörnyei, Z. (2007). Research methods in applied linguistics. Oxford, Oxford UniversityPress.Haegeman, L. (2006). Thinking Syntactically. A Guide to Argumentation and Analysis. Oxford, Blackwell.Hualde, J.I., A. Olarrea; E. O?Rourke, eds. (2012). The Handbook of Hispanic Linguistics. Malden, Wiley Blackwell.Litosseliti, L., ed. (2010). Research Methods in Linguistics. London, Bloomsbury.McIntyre, D.; Walker, B. (2019). Corpus Stylistics. Theory and Practice. Edinburgh University Press.Rizzi, L. (2004): ?On the study of the language faculty: Results, developments and perspectives?, The Linguistic Review, 21: 323-344NB. O profesorado facilitará ao alumnado interesado unha bibliografía máis extensa sobre a investigación lingüística e literaria
Bibliografía complementaria	NB. O profesorado facilitará ao alumnado interesado unha bibliografía mais extensa sobre a investigación literaria e lingüística.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías